

REPERE METODOLOGICE
PRIVIND IMPLEMENTAREA NOILOR MODELE
DE PLAN-CADRU DEZVOLTATE ÎN ÎNVĂȚĂMÂNTUL LICEAL

PRELIMINARII

Plan-cadru dezvoltate pentru învățământul liceal include 4 modele de planuri de învățământ (clasele X-XII), puse în aplicare de către Ministerul Educației, Culturii și Cercetării urmare a modernizării și eficientizării politicilor de reconceptualizare a învățământului liceal. .

Modelele de Plan-cadru de învățământ oferă instituțiilor de învățământ liceal libertatea de alegere și de flexibilitate în organizarea procesului educațional. Aceste modele reprezintă unul dintre mesajele autentice de descentralizare, autonomie și respect pentru adaptarea locală/ contextuală a studiilor liceale la necesitățile de redimensionare a rețelei instituțiilor de învățământ liceal.

Prin intermediul modelelor de Plan-cadru liceele din Republica Moldova primesc posibilitatea definirii unor trasee particulare de învățare pentru elevi, iar aceștia posibilitatea de a alege o parte a traseului educațional propriu, în conformitate cu capacitățile, necesitățile și interesele lor educaționale, cu nivelele de progres școlar diagnosticate prin evaluările de certificare.

Oferta educațională a modelelor de Plan-cadru pentru învățământul liceal:

- 1) are la bază prevederile cadrului normativ în vigoare:
 - ✓ *Codului educației nr.152/2014;*
 - ✓ *Strategia de dezvoltare a educației pentru anii 2014-2020 „Educația-2020”, aprobată prin HG nr. 944 din 14 noiembrie 2014;*
 - ✓ *Cadrul de referință al Curriculumului Național, aprobat prin ordinul ME nr.432 din 29 mai 2017;*
 - ✓ *Plan-cadru pentru învățământul primar, gimnazial și liceal, aprobat anual prin ordinul ministrului*

- 2) include elemente de noutate (aspecte generale)
 - ✓ **diversificarea** ofertelor educaționale a studiilor liceale în vederea menținerii rețelei instituțiilor liceale la nivel național;
 - ✓ **revizuirea** concepției de structurare a disciplinelor școlare vine să asigure o configurare a traseului de dezvoltare a elevului conform necesităților pentru următoarea treaptă de învățământ (învățământul superior);
 - ✓ **stabilirea** extensiilor curriculare (studierea la nivel avansat) a disciplinelor de profil, ce asigură caracterul academic al disciplinelor școlare în învățământul liceal;
 - ✓ **extinderea** caracterului opțional al învățământului liceal prin lărgirea posibilităților elevilor de a alege disciplinele de care are nevoie pentru traseul personal;
 - ✓ **reducerea** numărului de ore (2-3 ore) comparativ cu cel actual.

- 3) vizează diverse demersuri curriculare caracterizate prin:
 - ✓ **relevanță** pentru nevoile educaționale ale elevilor, așa cum și le identifică aceștia angajându-i activ în identificarea propriilor opțiuni privind învățarea și traseele educaționale urmate; Doar un tânăr care gândește liber, acționează, crește responsabil și conștient față de viitorul său și al semenilor săi. Un act educativ autentic își demonstrează eficacitatea după

climatul psihologic prielnic învățării, dar și a diversității metodelor didactice utilizate pentru încurajarea creativității elevilor.

✓ **motivare** și pregătire a elevilor pentru înțelegerea identificarea și exprimarea domeniilor de competență personală pe care ar dori să le dezvolte. Astfel elevii își aleg propriul traseu educațional. În acest context sistemul educațional devine modern, dinamic, deschis și flexibil. Extensiile curriculare permit elevilor să-și valorifice abilitățile de prezentare, afirmare și păstrează o stare permanentă de satisfacție psihologică pentru elementul de noutate prezentat colegilor. Utilizarea informației din sursele primare și secundare stimulează interesul pentru a stabili interdependența evenimentelor și a-și dezvolta gândirea critică. Se creează un context prielnic pentru dezvoltarea responsabilității sociale.

✓ **varietate** în ceea ce privește modalitatea didactică care ar oferi contextul necesar pentru modalitatea prin care se accentuează libertatea și autonomia profesională pentru a stimula participarea efectivă a elevilor prin utilizarea metodelor de învățare activă și interactivă. Focusarea elevilor pe lectură, cercetare și discuție îl ajută să-și afirme personalitatea și să-și creeze o atitudine. Astfel și natura competențelor de cunoaștere se modifică spre-a ști să fie cognitiv, să știe să fie practic și dinamic într-o lume a schimbării.

✓ **descentralizare** parțială a curriculumului prin asigurarea dinamicii între curriculumul nucleu, recomandat de minister și curriculumul la decizia școlii. Libertatea și autonomia deciziei curriculare ilustrează nevoile educaționale ale elevilor, capabili să adapteze mai eficient conținuturile ale disciplinelor obligatorii din trunchiul comun și cele opțional-elective ale curriculumului, prin creșterea substanțială a ponderii disciplinelor la alegere.

Reperete metodologice privind implementarea noilor modele de Plan-cadru dezvoltate în învățământul liceal fac parte din ansamblul documentelor școlare de tip reglator, specifice organizării învățământului liceal, care vine să detalieze conținutul acțional și organizațional al procesului educațional specific fiecărui model de Plan-cadru.

I. ASPECTE SPECIFICE MODELELOR DE PLAN-CADRU:

I.1. MODELUL I.

pentru Liceele Teoretice cu ambele profiluri: umanist și real (Plan-cadru 2.6).

Structurarea disciplinelor școlare după cum urmează:

Clasa a X-a (profil real și umanist):

Repartizarea disciplinelor școlare conform ariilor curriculare stabilite de Cadrul de referință al Curriculumului Național: *Limbă și comunicare, Matematică și științe, Educație socioumanistică, Tehnologii, Sport, Consiliere și dezvoltare personală.*

Indiferent de profil selectat la admitere toți elevii în clasa a X-a studiază conform după un program unic (modelul Planului-cadru 2.6), asigurându-se fundamentarea științifică a studiilor liceale și obținerea nivelului de pregătire necesar pentru o specializare în cadrul învățământului liceal pe parcursul claselor XI-XII și ulterior în cadrul învățământului superior.

Clasele XI-XII (profil real):

- A. *Componenta invariabilă* (4 discipline școlare) alcătuită din 2 discipline școlare - componenta lingvistică și 2 discipline școlare de referință profilului real (Matematică, Informatică);
- B. *Extensie curriculară*: studierea la un nivel avansat a sugestiilor de conținuturi curriculare la disciplinele de profil;
- C. *Disciplinele specifice profilului*: include lista disciplinelor școlare cu profil real;

- D. *Componenta variabilă*: include lista disciplinelor școlare cu profil umanist - 2 ore;
- E. *Sport*: disciplina *Educația fizică* desfășurată în afara orarului dar cu statut de obligatoriu.

Clasele XI-XII (profil umanist):

- A. *Componenta invariabilă* (4 discipline școlare), alcătuită din 3 discipline școlare constituie componenta lingvistică și 1 disciplină școlară de referință profilului umanist (Istoria românilor și universală);
- B. *Extensie curriculară*: studierea la un nivel avansat a sugestiilor de conținuturi curriculare ale disciplinelor de profil;
- C. *Disciplinele specifice profilului*: include lista disciplinelor școlare cu profil umanist;
- D. *Componenta variabilă*: include lista disciplinelor școlare cu profil real - 3 ore.
- E. *Sport*: disciplina *Educația fizică* desfășurată în afara orarului dar cu statut de obligatoriu

TOTAL ORE PE SĂPTĂMÂNĂ: Profil real: clasa a X-33 ore, clasele XI-XII-30 ore; profil umanist clasele XI-XII-29 ore.

II.2. MODELUL II

II.2.1. pentru Liceele teoretice cu ambele profiluri: umanist și real (Plan-cadru 2.7.):

Structurarea disciplinelor școlare conform compartimentelor:

- Compartimentul *Discipline obligatorii* – 7 discipline școlare;
- Compartimentul *Discipline la alegere* (7 ore);
- Compartimentul *Discipline opționale* (1 oră).

Notă: Elevii au dreptul să aleagă:

- din lista disciplinelor indicate în Compartimentul *Discipline la alegere*, acele discipline care însumează total 7 ore;
 - din lista disciplinelor indicate Compartimentul *Discipline opționale* 1 disciplină la solicitare, cu oră.
- La solicitarea elevilor și la decizia administrației instituției, elevii pot opta pentru 1 oră din Compartimentul *Discipline opționale* în favoarea disciplinelor școlare din Compartimentul *Discipline la alegere*. În cazul dat, numărul maxim de ore săptămânal pentru profilul real nu va depăși 29 ore (clasele X-XI) și 30 ore (clasa XII).

TOTAL ORE PE SĂPTĂMÂNĂ: Profil real: clasa a X-XI-29 ore, clasa XII-30 ore; profil umanist clasa a X-28 ore, clasele XI-XII-29 ore.

II.2.2. Pentru Liceele teoretice cu profil real (Plan-cadru 2.7.1.):

Structurarea disciplinelor școlare conform compartimentelor:

- Compartimentul *Discipline obligatorii* - 9 discipline școlare;
- Compartimentul *Discipline la alegere* (4 ore);
- Compartimentul *Discipline opționale* (1 oră).

Notă: Elevii au dreptul să aleagă:

- din lista disciplinelor indicate în Compartimentul *Discipline la alegere*, acele discipline care însumează total 4 ore;
 - din lista disciplinelor indicate în Compartimentul *Discipline opționale* 1 disciplină la solicitare, cu oră.
- La solicitarea elevilor și la decizia administrației instituției, elevii pot opta pentru 1 oră din Compartimentul *Discipline opționale* în favoarea disciplinelor școlare din Compartimentul *Discipline la alegere*.

TOTAL ORE PE SĂPTĂMÂNĂ: Profil real: clasele X-XI - 30 ore, clasa a XII-a - 31 ore.

II.2.3. Pentru Liceele teoretice cu profil umanist(Plan-cadru 2.7.2):

Structurarea disciplinelor școlare conform compartimentelor:

- Compartimentul *Discipline obligatorii* - 10 discipline școlare;
- Compartimentul *Discipline la alegere* (4 ore);
- Compartimentul *Discipline opționale* (1 oră);
- Compartimentul *Discipline opționale de profil* (1 oră).

Notă: Elevii au dreptul să aleagă:

- din lista disciplinelor indicate în Compartimentul *Discipline la alegere*, acele discipline care însumează total 4 ore;
- din lista disciplinelor indicate în Compartimentul *Discipline opționale*, 1 oră;
- din lista disciplinelor indicate în Compartimentul *Discipline opționale de profil*, 1 oră;

La solicitarea elevilor și la decizia administrației instituției elevii pot opta pentru 1 oră din Compartimentul *Discipline opționale* în favoarea disciplinelor școlare din Compartimentul *Discipline la alegere*.

TOTAL ORE PE SĂPTĂMÂNĂ: Profil umanist: clasele X-XII – 29 ore.

II.3. MODELUL III :

Clasa a X-a: procesul educațional în funcție de profilul umanist sau real este organizat conform modelului IV al Planului cadru, aprobat de MECC.

Clasele XI-XII: Structurarea disciplinelor școlare conform modulelor educaționale:

Structurarea disciplinelor școlare în baza a trei module educaționale, după cum urmează:

- Modulul I: Instruire academică de bază;
- Modulul II: Instruire opțională
- Modulul III: Implicare/dezvoltare de vocație.

Modulul I: Instruire academică de bază, care include 24 ore / săptămână și include:

- a) disciplinele obligatorii, inclusiv 17 ore/săpt. alocate profilului umanistic și 14 ore/săpt. alocate profilului real (limba și literatura română, limba străină și, în funcție de profil, istoria românilor și universală sau matematica);
- b) disciplinele la alegerea elevului. Elevul va alege, din lista propusă, un anumit număr de discipline, cu un număr sumar de 7 ore/săptămână pentru profilul umanistic și 10 ore/săptămână pentru profilul real.

Modulul II: Instruire opțională (3-4 ore/săptămână)

În cadrul acestui modul, elevii vor selecta 1-3 discipline opționale din lista propusă, cu un număr total de 3-4 ore/săptămână.

Instruirea opțională se va desfășura în baza Programelor curriculare aprobate de către Ministerul Educației, sau în baza Programelor curriculare elaborate la nivel de instituție și aprobate de către Ministerul Educației, iar evaluarea la aceste discipline se va desfășura ca și în cazul disciplinelor modulului I.

Modulul III: Implicare/dezvoltare de vocație (2 ore/săptămână)

În cadrul acestui modul, elevii își vor dezvolta abilități specifice prin implicarea obligatorie în diverse activități comunitare, culturale, creative, științifice alegând să urmeze una din opțiunile modulului III.

Activitățile date se vor desfășura în afara orelor de curs (se permite eventual și în afara teritoriului instituției), dar vor fi monitorizate de către instituția de învățământ în baza unor mecanisme stabilite. Numărul minimal de ore / anual de implicare – 70. Activitățile vor fi evaluate în baza prezentării Rapoartelor semestriale și anuale.

TOTAL ORE PE SĂPTĂMÂNĂ: profil real, profil umanist clasele XI-XII -29-30 ore.

III. APLICAREA INSTRUMENTARIULUI LA NIVEL DE MANAGEMENT ÎN VEDEREA IMPLEMENTĂRII PLANURILOR DE ÎNVĂȚĂMÂNT LICEAL

III.1. La nivelul instituției de învățământ:

Administrația instituției va acționa organizat și calitativ pentru cunoașterea și aplicarea Curriculumului Național, implicit Planul-cadru la treapta liceală de școlaritate. În scopul garantării performanței se vor respecta următoarele etape:

***august - crearea condițiilor pentru implementarea modelului de Plan-cadru** prin:

- Constituirea sistemului eficient de evaluare în instituție,
- Dezvoltarea unui sistem de leadership,
- Sistemul de formare profesională a cadrelor didactice,
- Sistemul de ghidare a comunității școlare.
- Cadrele didactice, elevii și părinții vor fi instruiți în ședințe tematice, discuții cu psihologul sau prin completarea anchetelor cu referință la orientarea profesională a copilului, referindu-se permanent la Modelul Planului Cadru care urmează a fi implementat.

*este elaborată oferta orelor opționale, sunt completate cererile de către elevi;

*sunt create grupurile de elevi (17-20 de copii), se completează cataloagele școlare, este întocmit orarul activităților școlare și extrașcolare **-fiecăre elev va avea un orar individual**. Astfel dispar clasele.

*profesorii își elaborează proiectele de lungă durată, pe unități de învățare și caietele de lucru individual cu elevii din grupurile cu extensii. Copiii vor avea astfel oportunitatea să fie instruiți în dependență de interesele și talentele posedate.

*directorul adjunct pentru instruire va elabora plasa orarului evaluărilor pentru a se evita două evaluări în aceeași zi;

*profesorii vor pleda pentru diversificarea metodelor de predare/învățare.

***septembrie - Implementarea Modelul I, II, III de Plan-cadru**

Comisiile metodice vor discuta și aproba Proiectele didactice și vor elabora 3-5 activități transdisciplinare în scopul sporirii performanței instruirii.

*vor fi identificate nevoile de formare continuă a personalului didactic. Diseminarea informației obținută în cadrul formărilor locale.

*stabilirea relațiilor de parteneriat;

***octombrie - Eficiențizarea parcursului educațional pe dimensiunea implementării curriculumului școlar;** ședințe cu părinții, discuții despre aplicarea prevederilor;

***noiembrie - Asigurarea calității demersului didactic în formarea competențelor curriculare la elevi;** prima evaluare activităților practice;

***decembrie - Monitorizarea procesului de individualizare ca factor esențial în asigurarea calității;**

evaluările sumative pentru dimensiunea cognitivă;

***ianuarie**-evaluarea proiectelor individuale sau de grup;

***februarie**-formări profesionale, discuții, ședințe cu psihologul împotriva anxietății profesionale;

***martie**-aplicarea orelor transdisciplinare, excursii, activități de integrare;

***aprilie** - **Succese și dificultăți în implementarea Planului cadru alternativ** sondaje, opțiuni;

***mai**-totaluri, conferințe tematice, noi priorități.

Tezele semestriale vor fi organizate în conformitate cu ordinul MECC. Instituțiile de învățământ care implementează modelele de Plan-cadru de învățământ I, II, III vor decide cu referire la cea de a treia disciplină școlară de teză în funcție de disciplinelor școlare la alegere selectate de către elevi, la care evaluarea se realizează în bază de note. În același an de studii disciplina școlară poate fi selectată o singură dată.

Recomandări privind proiectarea schematică a activității instituției de învățământ în vederea implementării modelelor I-III al Planului cadru pentru învățământul liceal (*Anexa 1*).

Recomandări privind încadrarea modelelor de Plan-cadru dezvoltate în schema orară (*Anexa 2*).

Recomandări privind modalitatea de repartizare a elevilor în grupuri pentru studierea disciplinelor la alegere (*Anexa 3*)

III. 2. Responsabilitățile cadrelor didactice

Cadrele didactice care predau în clasele X-XII vor fi obligatoriu deținători de grad didactic și vor beneficia de certificate utile pentru procesul de atestare profesională.

Cadrele didactice urmează să realizeze următoarele acțiuni:

- să identifice nevoile educaționale și așteptările elevilor;
- să conceapă și coordoneze programele de dezvoltare curriculară , respectiv de analiză, elaborare și aplicare și evaluare a unor adaptări curriculare realizate pornind de la oferta curriculară instituțională în vederea optimizării aplicării curriculumului în anumite contexte pedagogice particulare (extensie curriculară, nivel avansat de studiere a disciplinelor)
- să proiecteze componenta ”curriculumului la decizia școlii” (extensiile curriculare, studierea la nivel avansat al disciplinelor de profil) în funcție de necesitățile și solicitările elevilor dar și a disponibilităților contextelor și resurselor didactice din localitate);
- să aplice tehnici de dezvoltare curriculară bazate pe principii trans- și inter- disciplinare ce pot fi aplicate prin planuri individualizate de învățare;
- să realizeze evaluarea formativă a elevilor, asigurându-se premisele sprijinirii cognitive și metacognitive a acestora în procesul de învățare;
- să realizeze evaluarea sumativă a elevilor, precum și evaluarea proceselor curriculare în ansamblul lor, în scopul luării unor decizii pedagogice destinate optimizării acestor procese.
- elaborarea proiectării de lungă durată și pe unități de învățare (inclusiv lectura personalizată a curricula disciplinare (ediția 2019). La proiectarea *extensiilor curriculare* precum și *studierea la nivel avansat* al disciplinelor de profil (modelele I, II, III de Plan-cadru) nu includ modificarea finalităților educaționale la disciplină, stabilite prin curricula 2019.

Proiectarea de lungă durată la disciplină, în funcție de modelul de Plan-cadru, va include parcursul didactic anual / per treaptă de școlaritate, în baza curricula disciplinare 2019.

Pentru modelul I:

- în clasa a X-a, proiectarea de lungă durată la toate disciplinele va solicita cadrului didactic adaptarea parcursului curricular în vederea formării competențelor specifice ale disciplinei cu structurarea unităților de învățare din întreaga treaptă de liceu;
- în clasele XI-XII, proiectarea de lungă durată la toate disciplinele va solicita cadrului didactic adaptarea parcursului curricular în funcție de statutul disciplinei și numărul de ore conform Planului cadru.

În catalogul școlar *Extensiile curriculare* și *Disciplinele de profil studiate la nivel avansat* vor fi scrise separat. Evaluarea și notarea elevilor se va efectua separat.

III. 2. Responsabilitățile și oportunitățile elevilor

În funcție de modelul de Plan-cadru elevii sunt în drept să-și aleagă disciplinele la alegere, disciplinele opționale, etc. Odată selectate acestea devin obligatorii pentru întreaga treaptă de școlaritate.

La susținerea tezelor semestriale elevii care studiază conform modelelor I-III de Plan-cadru sunt în drept să selecteze a treia disciplină de teză din lista disciplinelor școlare la alegere, la care evaluarea se realizează în bază de note. În același an de studii disciplina școlară poate fi selectată o singură dată.

Certificarea finalităților.

Elevii

- vor primi același act de finalizare a studiilor liceale, dar cu precizările de rigoare asupra numărului de ore;
- testele aplicate în cadrul sesiunii de Bacalaureat sunt unice pentru toți candidații în funcție de profilul absolvit. Elevii care au studiat conform Modelului III al Planului-cadru de liceu sunt în drept să-și selecteze profilul (umanist sau real) pentru susținerea examenelor de absolvire;

III.3. Responsabilitățile și acțiunile Organelor locale de specialitate în domeniul învățământului (OLSDÎ) în implementarea noilor modelelor de plan-cadru dezvoltate pentru învățământul liceal

OLSDÎ responsabile de implementarea politicilor educaționale în teritoriu, de monitorizarea funcționării instituțiilor de învățământ, precum și de redimensionarea rețelei în baza indicatorilor de eficiență și calitate:

- vor asigura promovarea, la nivel local, a modelelor de Plan-cadru dezvoltate în învățământul liceal;
- vor evalua starea reală a rețelei instituțiilor de învățământ de tip liceu în vederea diversificării ofertelor educaționale a instituțiilor liceale din subordine;
- vor coordona individualizarea Planurilor de învățământ pentru această treaptă de școlaritate în vederea ridicării atractivității studiilor liceale;
- vor examina și acorda asistență în aspect financiar instituțiilor de învățământ liceal din subordine la aplicarea modelelor de Plan-cadru dezvoltate;
- vor monitoriza procesul educațional în instituțiile de învățământ care aplică diverse modele de Plan-cadru dezvoltate în învățământul liceal.
- vor monitoriza organizarea regulamentară a tezelor semestriale în învățământul liceal.

Proiectarea schematică a activității instituției de învățământ în vederea implementării modelelor I-III ale Planului - cadru pentru învățământul liceal

Domenii	Activități	Perioada
Informare	<ol style="list-style-type: none"> 1. Ședința Consiliului de Administrație. Analiza SWOT a ofertei Planului – cadru. 2. Avizarea elevilor, părinților, cadrelor didactice. 3. Discuții publice cu elevii, părinții și profesorii 4. Ședințe de lucru cu elevii, profesorii. Analiza comparativă a încărcăturii educaționale și psihopedagogice a elevilor, profesorilor. 	<p>Martie</p> <p>Septembrie - Aprilie</p> <p>Aprilie</p> <p>Aprilie (clasa a X-a)</p>
Resurse financiare	1. Estmări financiare privind pilotarea modelului.	Martie - Aprilie
Organizare	<p>Echipa managerială:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Ședința Consiliului profesoral. 2. Aplicarea și interpretarea Chestionarului de opinie cu referire la implementarea Modelului III de Plan –cadru pilot (pentru elevi, părinți, profesori). Colectarea indicilor de feed-back de la actorii educaționali. 3. Aplicarea și interpretarea Chestionarelor – fișă pentru selectarea disciplinelor (opțiunile elevilor). 4. Încadrarea opțiunilor elevilor privind selectarea disciplinelor școlare pentru componentele planului la alegere și formarea grupurilor. 5. Repartizarea orelor 6. Elaborarea schemei orare. 7. Organizarea procesului educațional la disciplinele școlare în conformitate cu modelele de Plan-cadru de învățământ propuse pentru pilotare. 8. Elaborarea Tabelului de monitorizare 	<p>Aprilie</p> <p>Mai</p> <p>Mai (clasa a X-a)</p> <p>Mai (clasa a X-a)</p> <p>Mai</p> <p>Mai</p> <p>August</p> <p>Pe parcursul anului</p>

	<p>a pilotării modelului de Plan-cadru de învățământ.</p> <p>9. Stabilirea parteneriatelor cu instituții - sursă pentru implementarea modulului de activitate practică și aplicativă.</p> <p>Profesorii:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Studiarea suplimentară a curriculumului necesar pentru eșalonarea conținuturilor la disciplinele ce prevăd extensie curriculară. 2. Elaborarea proiectelor de lungă durată și organizarea activităților curriculare curente la disciplinele școlare conform <i>Ghidului de implementare a curriculumului modernizat</i>. <p>Elevii:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Completarea cererii pentru opțiunea de la Modulul I, II, III. 2. Completarea cererilor pentru disciplinele la care vor susține tezele. 	<p>Septembrie</p> <p>Iunie - August (la necesitate)</p> <p>Mai</p> <p>Iulie - August</p> <p>Mai (clasa a X-a)</p> <p>Noiembrie (clasa a XI a)</p>
Resurse umane	<ol style="list-style-type: none"> 1. Analiza potențialului cadrelor didactice. 2. Încadrarea în pilotare a profesorilor cu grade didactice unu și superior. 3. Încadrarea profesorilor conform opțiunii elevilor 	<p>Martie</p> <p>Mai</p> <p>Mai</p>
Dotare	<ol style="list-style-type: none"> 1. Asigurarea grupurilor de studiu cu săli de clasă 2. Dotarea sălilor de clasă cu echipament necesar pentru modulul de activitate practică și aplicativă conform Standardelor. 	<p>August</p> <p>Pe parcursul anului</p>
Feed - back	<ol style="list-style-type: none"> 1. Prezentarea rapoartelor privind pilotarea și prioritățile de dezvoltare curriculară. Analiza SWOT. 	<p>Iunie</p>

Recomandări privind încadrarea modelelor de Plan-cadru dezvoltate în schema orară

Administrația instituției de învățământ, analizând posibilitățile instituției (prezența personalului didactic calificat, existența resurselor materiale și financiare necesare pentru realizarea unui proces educațional calitativ etc.), nevoile elevilor, comunității locale, consultând-se cu Consiliul Profesorial, Consiliul de Administrație selectează Modelul din Planul-cadru, care va fi realizat.

Orarul lecțiilor și activităților extracurriculare, elaborat de personalul de conducere, coordonat de director, se aprobă de către consiliul de administrație al instituției până la 10 septembrie.

În elaborarea și aprobarea schemei orare, directorul Instituției poartă responsabilitate de respectarea și realizarea prevederilor Planului-cadru de învățământ, cerințelor igienico-pedagogice și de normare a timpului de studiu.

Administrația instituției, Comisiile metodice și profesorii de discipline oferă cursuri electivă pentru elevi, iar, ei, la rândul lor, fac o alegere și determină modul în care planul de învățământ individual va fi completat. Elevilor li se dă posibilitatea să-și elaboreze independent planul de învățământ, în funcție de alegerea lor. Elaborarea, aplicarea și verificarea orarului școlar, conform reglementărilor legale și cu respectarea Planului-cadru se realizează după ce elevii au optat pentru disciplinele la alegere.

Alegerea disciplinelor de studiu de către elevii claselor a XI-a, a XII-a se va realiza până la 15 februarie a anului școlar, iar elevii claselor a X-a până la 01 septembrie.

Model de orar conform **Modelului I (clasa a X-a)**

		X (profil real)	X (profil umanist)
Luni	1	L. str. II	L. str. II
	2	Matematica	L. și lit-ra rom.
	3	L. Rom.	Matematica
	4	Chimie	Biologie
	5	Geografie	Geografie
	6	Fizica	Fizica
	7	Ed. fizică	Ed. fizică
Marți	1	Informatică	Informatică
	2	Ist. R/U	Ist. R/U
	3	Biologie	Chimie
	4	Biologie	Chimie
	5	Lit-ra universală	Lit-ra universală
	6	Ed. p. soc.	Ed. p. soc.
Miercuri	1	Informatică	Informatică
	2	L. și lit-ra rom.	Ist. R/U
	3	Matematica	Ist. R/U
	4	Ist. R/U	Matematica
	5	Ist. R/U	L. și lit-ra rom.
	6	L. str. I	L. str. I
	7	Ed. fizică	Ed. fizică
Joi	1	Chimie	Biologie
	2	Chimie	Biologie
	3	Geografie	L. și lit-ra rom.
	4	L. și lit-ra rom.	Geografie
	5	Fizica	Fizica
	6	L. str. II	L. str. II
Vineri	1	Biologie	Chimie
	2	Lit-ra universală	Lit-ra universală
	3	Matematica	Matematica
	4	L. str. I	L. str. I
	5	Fizica	Fizica
	6	EPS	EPS
	7	Dezv. pers.	Dezv. pers.

Notă: Abrevieri:

- EPS – Educație pentru societate
- Dez. Pers. – Dezvoltarea personală

Model de orar conform Modelului I (clasele XI-XII, profil real, umanist)

		XI (profil real)	XI (profil umanist)	XII (profil real)	XII (profil umanist)
Luni	1	G/IRU/EPS	L. și lit-ra română	G/IRU/EC	IRU
	2	Matematică	IRU	Matematică	Ed. fizică
	3	Limba și lit-ra română	IRU (extensie)	L. și lit-ra română	L. și lit-ra română
	4	Fizica	Fizica/Matematică	Fizica	Literatura universală
	5	L. str. I	L. str. I	L. str. I	Geografie
	6	Chimie	L. str. I (extensie)	Chimie	L. str. I
	7				
Marti	1	Matematică (extensie)	L. Rom.	Ed. fizică	L. și lit-ra română
	2	Biologie	Lit. Univ.	Matematică (extensie)	L. și lit-ra română
	3	Tehn. inform. și comun.	Ed. fizică	L. str. I	Fizică/Matematică
	4	Ed. fizică	Geografie	Biologie	IRU (extensie)
	5	Informatică	Geografie	Informatică	L. str. II
	6	Dezvoltare personală	L. str. II	Tehn. inform. și a com.	Dezvoltare personală
Miercuri	1	L. și lit-ra română	IRU	Matematică	Geografie
	2	Matematică	IRU	L. și lit-ra română	L. str. I
	3	L. str. I	Dezvoltare personală	L. și lit-ra română	Dezvoltare personală
	4	Fizica	L. str. I	Chimie	IRU
	5	Fizica (extensie)	L. str. I (extensie)	G./IRU/Ed. civică	IRU
	6	G/IRU/EPS	Inform./Biologie/Chimie	Fizica	Inf./Biologie/Chimie
	7				
Joi	1	Biologie	L. str. II	Matematică	L. str. II
	2	Matematică	Fizică/Matematică	Matematică	Fizică/Matematică
	3	Ed. fizică	L. și lit-ra română	Dezvoltare personală	L. și lit-ra română
	4	Chimie	L. și lit-ra română	Biologie	L. și lit-ra română
	5	L. și lit-ra română	EPS	Biologie	Ed. fizică
	6	Fizica		Ed. fizică	IRU (extensie)
Vineri	1	L. și lit-ra română	IRU	Informatică	IRU
	2	Matematică	IRU (extensie)	L. și lit-ra română	Ed. civică
	3	Matematică	Ed. fizică	Matematică	L. și lit-ra română
	4	Limba, str. I	L. și lit-ra română	L. str. I	L. str. I
	5	Biologie	Literatura universală	Fizica	L. str. I (extensie)
	6	Informatică	L. str. I	Fizica (extensie)	
	7				

Notă: Abrevieri:

- G/IRU/EPS – Geografie /Istoria românilor și universală/ / Educație pentru societate
- G/IRU/EC – Geografie /Istoria românilor și universală/ / Educație civică
- Dez. Pers. – Dezvoltarea personală

Model de orar conform Modelului II, profil REAL

		X (profil real)	XI (profil real)	XII (profil real)
Luni	1	L.Str.II/IRU/G/EPS	Matematica	Limba și lit-ra română
	2	Matematica	Limba și lit-ra română	Matematica
	3	Limba și lit-ra română	Limba și lit-ra română	L. str. I
	4	Chimie	Biologie	Biologie
	5	L. str. I	Informatică	Chimie
	6	Informatică	L.Str.II/IRU/G/EPS	L.Str.II/IRU/G
	7			Ed. fizică
Marți	1	Matematica	Chimie	Informatică
	2	Matematica	L. str. I	LS.II/Istorie/Geografie
	3	Ed. fizică	L. str. I	Matematica
	4	L.Str.II/IRU/G/EPS	Matematica	Matematica
	5	Fizica	Ed. fizică	Fizica
	6	Opțională	Fizica	Fizica
Miercuri	1	Limba și lit-ra română	L.Str.II/Ist R/U/G/EPS	Biologie
	2	Limba și lit-ra română	Biologie	Limba și lit-ra română
	3	Biologie	L. Rom.	Limba și lit-ra română
	4	L. str. I	Matematica	Matematica
	5	Chimie	Matematica	L. str. I
	6	Dezv. pers.	Opțională	Fizica
	7			Opțională
Joi	1	Informatică	Fizica	L. Str. II /IRU/G
	2	Matematica	L. str. I	Matematica
	3	Ed. fizică	Chimie	Ed. fizică
	4	Fizica	Ed. fizică	Chimie
	5	Fizica	L.Str.II /Ist/G/EPS	Chimie
	6	L.Str.II /IRU/ G/EPS	Informatică	Dezv. pers.
Vineri	1	L.Str.II /Ist/G/EPS	Biologie	Informatică
	2	Matematica	L. Str.II/Ist/G/EPS	Limba și lit-ra română
	3	Limba și lit-ra română	Matematica	Biologie
	4	Biologie	Limba și lit-ra română	L. str. I
	5	L. str. I	Fizica	Fizica
	6	Chimie	Dezv. pers.	LS.II/IRU/G
	7			

Notă: Abrevieri:

- L.Str.II/IRU/G/EPS – Limba străină II /Istoria românilor și universală/ Geografie/ Educație pentru societate
- Dez. Pers. – Dezvoltarea personală

Model de orar conform Modelului II, profil umanist

		X (profil umanist)	XI (profil umanist)	XII (profil umanist)
Luni	1	Mat/Bio/Ch/Fiz/Inf	Geografie	Mat/Bio/Ch/Fiz/Inf
	2	Limba și lit-ra română	L. str. I	Limba și lit-ra română
	3	Opțională	Opțională	Dezv. pers.
	4	L. str. I	Limba și lit-ra română	L. str. I
	5	Lit-ra universală	Limba și lit-ra română	Geografie
	6	Ed. p. soc.	Mat/Bio/Ch/Fiz/Inf	L. str. II
	7			
Marți	1	Geografie	Mat/Bio/Ch/Fiz/Inf	Ist. R/U
	2	L. str. I	Limba și lit-ra română	L. str. I
	3	Dezv. pers.	Ed. fizică	Mat/Bio/Ch/Fiz/Inf
	4	Ist. R/U	L. str. I	Limba și lit-ra română
	5	L. str. II	Literatura universală	Literatura universală
	6	Mat/Bio/Ch/Fiz/Inf	Ist. R/U	
Miercuri	1	Ist. R/U	L. str. II	Ist. R/U
	2	Limba și lit-ra română	L. str. I	Opțională profil
	3	L. și lit-ra română	Opțională profil	L. str. I
	4	Ed. fizică	Ed. p. soc.	Ed. fizică
	5	Ed. p. soc.	Geografie	Geografie
	6	Opțională profil	Dezvoltare personală	L. str. II
	7			
Joi	1	Mat/Bio/Ch/Fiz/Inf	Ed. fizică	Mat/Bio/Ch/Fiz/Inf
	2	Limba și lit-ra română	Ist. R/U	Limba și lit-ra română
	3	Geografie	Ist. R/U	Limba și lit-ra română
	4	L. str. I	Mat/Bio/Ch/Fiz/Inf	Opțională
	5	Ist. R/U	Limba și lit-ra română	Ist. R/U
	6		Lit-ra universală	Lit-ra universală
Vineri	1	L. str. II	Mat/Bio/Ch/Fiz/Inf	IRU
	2	Istoria R/U	Limba și lit-ra română	L. str. I
	3	Ed. fizică	L. str. I	Ed. fizică
	4	Limba și lit-ra română	Ist. R/U	Ed. civică
	5	Mat/Bio/Ch/Fiz/Inf	L. str. II	Limba și lit-ra română
	6	L. str. I		Mat/Bio/Ch/Fiz/Inf
	7			

Notă: Abrevieri:

- Mat/Bio/Ch/Fiz/Inf – Matematică/Biologie/Chimie/Fizică/Informatică
- EPS – Educație pentru societate
- Istoria R/U – Istoria românilor și universală
- L. str. I – Limba străină I
- L. str. II – Limba străină II
- Dez. Pers. – Dezvoltarea personală

Model de orar conform Modelului III, profil real și umanist

		X (profil real)	X (profil umanist)	XI (profil real)	XI (profil umanist)	XII (profil real)	XII (profil umanist)
Luni	1	L. str. I	L. str. I	Biologia	Istoria R/U	Matematica	Geografia
	2	L. str. I	L. str. I	Biologia	Istoria R/U	Matematica	Informatica
	3	Matematica	Matematica	L. str. I	Geografie	Ed. fizică	Istoria
	4	Matematica	Matematica	L. str. I	Geografie	Informatica	Istoria
	5	Ed.fizică	L. și lit-ra rom	Matematica	L. str. II	Biologia	L. și lit-ra rom
	6	Istoria R/U	Biologia	Matematica	Matematica	L. str. II	L. str. II
	7	Istoria R/U	Ed.fizică	Geografia	Matematica		Informatica
Marti	1		L. str. II	L. și lit-ra rom	L. și lit-ra rom	Fizica	L. și lit-ra rom
	2	Chimia	Ed.fizică	L. și lit-ra rom	L. și lit-ra rom	Fizica	L. și lit-ra rom
	3	EPS	L. și lit-ra rom	Chimia	Chimia	L. și lit-ra rom	Ed. fizică
	4	Geografia	L. și lit-ra rom	L. str. II	EEPS	L. și lit-ra rom	Istoria R/U
	5	Chimia	Chimia	Psihologia	Geografia	L. str. I	L. str. I
	6	Fizica	Geografia		L. str. I	Chimia	Chimia
Miercuri	1		Lit. universală		L. str. I	L. str. I	Geografia
	2	Ed. fizică	Informatica	Matematica	Geografia	Biologia	Fizica
	3	Chimia	Matematica	Matematica	L. str. II	Ed. fizică	Fizica
	4	Matematica	Fizica	L. str. I	Ed. fizică	Biologia	Informatica
	5	Informatica	Fizica	Chimia	L. str. II	Matematica	Biologia
	6	L. și lit-ra rom	Ed. fizică	Informatica	Fizica	Chimia	Matematica
	7	L. și lit-ra rom	Informatica	Ed.fizică	Fizica	Chimia	Matematica
Joi	1	L. str. I		Dez. personală		L. str. I	Disciplina opțională
	2	L. și lit-ra rom	L. și lit-ra rom	L. str. II	L. str. I	L. și lit-ra rom	Istoria R/U
	3	L. și lit-ra rom	Geografia	Biologie	Istoria	L. și lit-ra rom	Istoria R/U
	4	Fizica	Istoria R/U	L. și lit-ra rom	Biologia	L. str. I	L. str. I
	5	Fizica	Istoria R/U	L. și lit-ra rom	L. și lit-ra rom	L. str. I	L. str. I
	6	Biologia	L. str. II	L. str. II	L. și lit-ra rom	Fizica	Geografia
Vineri	1	Biologia	Dez. personală	L. str. I	L. str. I	Fizica	
	2			L. str. I	L. str. I		
	3	Istoria R/U	L. str. I	Ed. fizică	Istoria	Dez. personală	Matematica
	4	Informatica	L. și lit-ra rom	EPS	Istoria	Matematica	Ed. fizică
	5	Disciplina opțională	L. și lit-ra rom	Informatica	Ed. fizică	Matematica	L. și lit-ra rom
	6	Geografia	Disciplina opțională	Matematica	L. și lit-ra rom	Informatica	L. și lit-ra rom
	7	Matematica	EPS	Geografia	Informatica	L. str. II	L. str. II

Abrevieri:

- EPS – Educație pentru societate
- Istoria R/U – Istoria românilor și universală
- L. str. I – Limba străină I
- L. str. II – Limba străină II
- Dez. Pers. – Dezvoltarea personală

Model de orar conform Modelului IV, profil umanist și real

		X (profil real)	X (profil umanist)	XI (profil real)	XI (profil umanist)	XII (profil real)	XII (profil umanist)
Luni	1	Ist. R/U	Ed. fizică	Matematica	L. Rom.	Biologie	Ist. R/U
	2	Matematica	L. str. I	Matematica	Matematica	L. Rom.	Matematica
	3	L. Rom.	Matematica	L. Rom.	L. str. I	Matematica	L. Rom.
	4	Fizica	L. Rom.	Fizica	Ed. fizică	Geografie	L. Rom.
	5	L. str. I	L. Rom.	L. str. I	Ist. R/U	L. str. I	L. str. I
	6	Chimie	Informatică	Chimie	Ist. R/U	Chimie	Opțională
	7			Ed. fizică			
Marti	1	Biologie	Ist. R/U	Informatică	L. str. II	Matematica	Informatică
	2	Biologie	Ist. R/U	Ist. R/U	Biologie	Ist. R/U	Ed. fizică
	3	L. Rom.	Fizica	Biologie	Geografie	Fizica	L. str. II
	4	L. str. II	Dezv. pers.	Biologie	Geografie	Fizica	Chimie
	5	Informatică	Chimie	Geografie	Dezv. pers.	Ed. civică	Ed. civică
	6	Dezv. pers.	L. str. II	Geografie	Informatică	Ed. fizică	Informatică
Miercuri	1	L. str. I	Informatică	L. Rom.	L. Rom.	Informatică	Geografie
	2	Matematica	L. str. I	Matematica	L. Rom.	L. Rom.	L. str. I
	3	Matematica	Matematica	L. str. I	Matematica	L. Rom.	Matematica
	4	Ist. R/U	L. Rom.	Fizica	L. str. I	Chimie	Ist. R/U
	5	Fizica	Geografie	Fizica	Ed. fizică	L. str. I	Ist. R/U
	6	Opțională	Geografie	Ed. p. soc.	Ed. p. soc.	Fizica	L. Rom.
	7	Ed. fizică			Opțională	Opțională	
Joi	1	Chimie	L. str. II	Dezv. pers.	Lit. Univ.	Matematica	Lit. Univ.
	2	Chimie	Fizica	Matematica	Lit. Univ.	Matematica	Lit. Univ.
	3	Geografie	L. Rom.	Ed. fizică	Fizica	Ist. R/U	Biologie
	4	Geografie	L. Rom.	Chimie	Fizica	Biologie	L. Rom.
	5	Fizica	Ed. p. soc.	L. Rom.	L. str. II	Biologie	Ed. fizică
	6	L. Rom.	Ed. fizică	Opțională	Informatică	Ed. fizică	L. str. II
Vineri	1	Matematica	Lit. Univ.	Ist. R/U	Ist. R/U	Chimie	Matematica
	2	Matematica	Matematica	Matematica	Matematica	L. Rom.	L. Rom.
	3	L. Rom.	Ist. R/U	L. Rom.	L. Rom.	Matematica	L. str. I
	4	L. str. I	Biologie	Biologie	L. Rom.	L. str. I/Inf	Fizica
	5	Informatică	L. str. I	L. str. I	Chimie	L. str. I/Inf	Fizica
	6	Ed. fizică	Opțională	Informatică	L. str. I	Fizica	Dezv. pers.
	7					Dezv. pers.	

Notă:

- EPS – Educație pentru societate
- Istoria R/U – Istoria românilor și universală
- L. str. I – Limba străină I
- L. str. II – Limba străină II
- Dez. Pers. – Dezvoltarea personală

Recomandări privind modalitatea de repartizare a elevilor în grupuri pentru studierea disciplinelor la alegere

Administrația instituției:

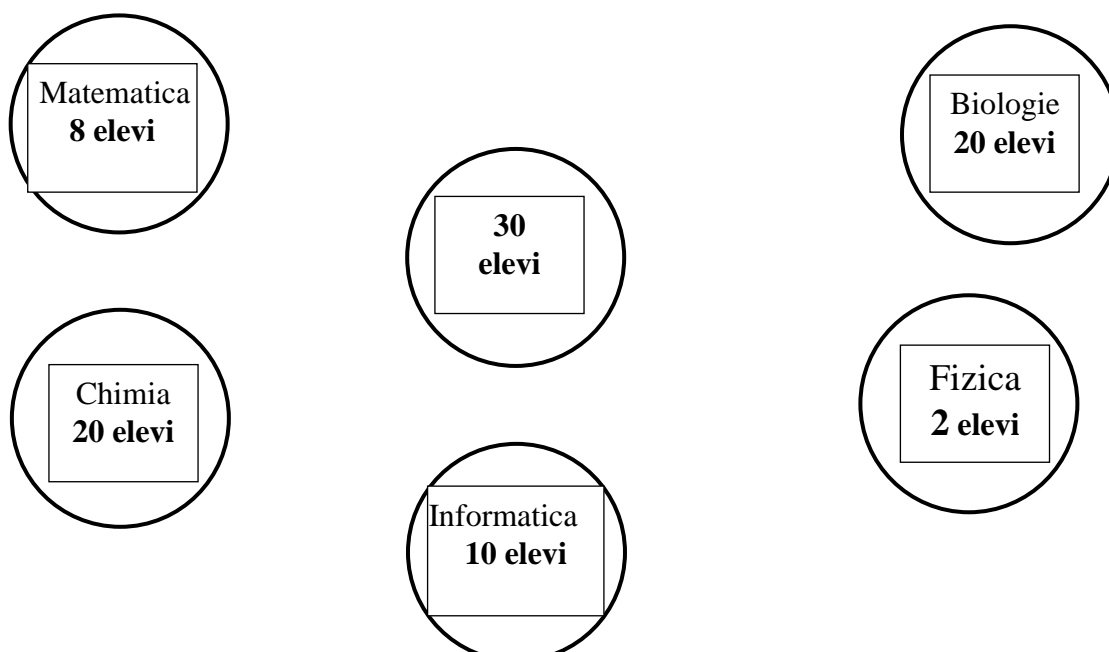
- 1) va ține cont de timpul necesar pentru studierea opțiunilor elevilor în selectarea disciplinelor școlare la alegere sau din partea variabilă a Planurilor de învățământ.
- 2) va studia schema de alegere a disciplinelor de către elevi pentru a asigura încadrarea lor în schema orară și de salarizare a cadrelor didactice în funcție de bugetul aprobat;
- 3) va orienta, în caz de necesitate, elevii astfel încât grupele de elevi să nu fie prea mici.

Exemplu de formare a grupurilor la alegerea disciplinelor

Profil real elevii au solicitat

Profil umanist elevii au solicitat

Notă:

Se recomandă a fi formate grupe mai mari de elevi, fapt ce ar permite formarea echilibrată a grupelor conform disciplinelor școlare studiate la alegerea elevilor (valabil pentru modelele I-III ale Planurilor de învățământ pentru clasele liceale).

Disciplinele școlare din învățământul liceal care au la bază o curricula comună pentru ambele profiluri (*Limba străină I, Limba străină II, Geografie, Educație pentru societate, Dezvoltare personală, disciplinele opționale*) pot fi studiate în grupe comune de elevii de la profilurile real și umanist, având același număr de ore. Pentru Modelul II (2.7) disciplinele la alegere – *Limba străină II, Educația pentru societate, Educația civică* și orele opționale lecțiile pot fi comune pentru elevii de la profilurile real și umanist.

Pentru Modelul II (2.7.1 și 2.7.2) la disciplinele opționale (dacă sunt selectate) de elevii de la profiluri diferite lecțiile pot fi comune.

Pentru disciplina *Limba străină I, Limba străină II* grupa/ clasa nu se va împărți în două grupe în cazul în care sunt mai puțin de 25 elevi în clasă.